

TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
SÚDNY DVOR EURÓPSKYCH SPOLOČENSTEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Tiedotusosasto

LEHDISTÖTIEDOTE nro 89/04

9.11.2004

Yhteisöjen tuomioistuimen tuomiot asioissa C-46/02, C-203/02, C-338/02 ja C-444/02

Fixtures Marketing Ltd vastaan Oy Veikkaus Ab, The British Horseracing Board Ltd ym. vastaan William Hill Organization Ltd, Fixtures Marketing Ltd vastaan Svenska Spel AB, Fixtures Marketing Ltd vastaan Organismos prognostikon agonon podosfairou AE (OPAP)

JALKAPALLO-OTTELUJEN OTTELUJÄRJESTYKSEN TAI HEVOSKILPAILULUETTELON SISÄLLÖN KERÄÄMINEN, VARMISTAMINEN JA ESITTÄMINEN EIVÄT MERKITSE SELLAISTA HUOMATTAVAA INVESTOINTIA, JOTA OLISI SUOJATTAVA SILTÄ, ETTÄ ULKOPUOLISET KÄYTTÄVÄT KYSEESSÄ OLEVIA TIETOJA

Sellaisen huomattavan investoinnin käsite, jonka perusteella tietokannan valmistajaa suojataan tietokannan luvattomalta kopioinnilta ja levittämiseltä yleisölle, käsittää ainoastaan olemassa olevien aineistojen etsimisen, kokoamisen, varmistamisen ja esittämisen eikä niitä voimavaroja, jotka käytetään tietokannan muodostavien aineistojen luomiseen

Kyseessä olevat neljä tuomiota koskevat tietokantojen oikeudellisesta suojasta annettua direktiiviä¹ ja tarkemmin sanottuna tämän suojan laajuutta urheilutietokantojen (jalkapallo ja hevოსurheilu) yhteydessä². Fixtures Marketing ja British Horseracing Board (BHB) ovat väittäneet, että muut yritykset ovat loukanneet näihin tietokantoihin liittyviä oikeuksia.

Fixtures Marketing -yhtiö markkinoi Ison-Britannian ulkopuolella ammattijalkapalloliigojen lukuun lupia Englannin ja Skotlannin ylempien jalkapallosarjojen ottelujärjestysten käyttämiseen. Jalkapallosarjojen järjestäjät laativat ennen kunkin ottelukauden alkamista taulukot otteluista (joita on noin 2000 ottelukaudessa); ottelutaulukot säilytetään elektronisesti ja esitetään muun muassa painetuissa esitteissä.

BHB, joka hallinnoi Ison-Britannian hevoskilpailuja, kokoaa tietokantaansa yksityiskohtaiset

¹ Tietokantojen oikeudellisesta suojasta 11 päivänä maaliskuuta 1996 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 96/9/EY (EYVL L 77, s. 20).

² Kyseessä on tarkemmin sanottuna sui generis -tyyppinen oikeudellinen suoja sellaiselle tietokannalle, jonka muodostaminen on edellyttänyt huomattavaa investointia.

kilpailutiedot sekä virallisen rekisterin täysiverisistä hevosista Yhdistyneessä kuningaskunnassa. Tiedot kilpailutiedot julkaistaan radiossa, televisiossa ja lehdistössä sekä kyseisistä kilpailuista kiinnostuneelle yleisölle tarkoitetuissa erityisissä tiedotusvälineissä.

Oy Veikkaus Ab, Svenska Spel AB ja Organismos prognostikon agonon podosfairou AE (OPAP) ovat veikkauspelien järjestäjiä Suomessa, Ruotsissa ja Kreikassa. Ne käyttävät Englannin ja Skotlannin jalkapallosarjojen ottelutietoja, vaikka yhdelläkään näistä yhtiöistä ei ole Fixtures Marketingin myöntämää käyttö lupaa.

William Hill Organization -yhtiö on yksi johtavista hevoskilpailuja koskevien vedonlyöntien järjestäjistä. Se järjestää perinteistä vedonlyöntiä (toimistojen ja puhelimen välityksellä) sekä Internet-vedonlyöntiä kaikista suurimmista hevoskilpailuista Yhdistyneessä kuningaskunnassa. Sen Internet-sivustolla julkaistavat tiedot ovat peräisin sanomalehdistä ja tilattavasta tietopalvelusta, jonka tiedot puolestaan ovat peräisin BHB:n tietokannasta. Sen Internet-sivustolla julkaistavat tiedot ovat vain vähäinen osa BHB:n tietokannasta, ja ne esitetään eri tavalla.

Fixtures Marketing ja BHB ovat katsoneet, että yritykset, jotka käyttävät niiden tietoja järjestääkseen vedonlyöntejä jalkapallosarjoista tai hevoskilpailuista, loukkaavat niiden tietokantadirektiiviin perustuvaa oikeutta. Vantaan käräjäoikeus (Suomi), Högsta Domstolen (Ruotsi), Monomeles Protodikeio Athinon (Kreikka) ja Court of Appeal (Englanti), joiden käsiteltävinä kyseessä olevat riita-asiat ovat, ovat esittäneet yhteisöjen tuomioistuimelle useita ennakkoratkaisukysymyksiä kyseisessä direktiivissä säädetyn sui generis -suojan kohteesta ja soveltamisalasta.

Yhteisöjen tuomioistuin palauttaa mieleen, että sui generis -suoja saavat tietokantadirektiivin mukaan vain ne tietokannat, joiden muodostaminen on edellyttänyt huomattavaa investointia. Direktiivissä kielletään tietokannan koko sisällön tai sen olennaisen osan ja tietyn edellytyksin myös sen epäolennaisten osien kopiointi ja/tai uudelleenkäyttö.

Yhteisöjen tuomioistuin toteaa ensinnäkin, että tässä direktiivissä tarkoitetaan "tietokannan" käsitteellä kokoelmaa, joka sisältää sellaisia teoksia, tietoja tai muita aineistoja, jotka ovat erotettavissa toisistaan niin, ettei erottaminen vaikuta niiden sisällön arvoon, ja johon kuuluu sellainen menetelmä tai järjestelmä, joka mahdollistaa jokaisen kokoelmaan sisältyvän aineiston löytämisen, olipa tämä menetelmä tai järjestelmä luonteeltaan millainen hyvänsä.

Direktiivin mukaan sui generis -suoja saavat kuitenkin ainoastaan ne tietokannat, joiden sisällön kerääminen, varmistaminen tai esittäminen merkitsee määrällisesti tai laadullisesti huomattavaa investointia.

Jalkapallosarjojen ottelujärjestykset

Yhteisöjen tuomioistuin täsmentää, että tietokannan sisällön keräämiseen liittyvän "**investoinnin**" käsitteellä tarkoitetaan voimavaroja, jotka käytetään **olemassa olevien aineistojen etsintään** ja niiden **kokoamiseen** kyseiseen tietokantaan. Sillä **ei tarkoiteta niitä voimavaroja, jotka käytetään tietokannan sisällön muodostavien aineistojen luomiseen.**

Se, että tietokannan muodostava henkilö samalla myös luo tähän tietokantaan sisällytettävät aineistot, ei estä sitä, että tietokantaa voitaisiin suojella sui generis -oikeudella; edellytyksenä on kuitenkin se, että tämä henkilö osoittaa, että näiden aineistojen keräämiseen, varmistamiseen ja esittämiseen on tehty huomattava investointi, joka on

riippumaton näiden aineistojen luomisesta.

Vaikka jalkapallosarjan ottelujärjestystä voidaankin pitää tietokantadirektiivissä tarkoitettuna tietokantana, tähän ottelujärjestykseen otettavien tietojen etsiminen ja kokoaminen eivät edellytä erityistä ponnistusta ammattijalkapalloliigoilta. Näiden tietojen etsiminen ja kokoaminen liittyvät nimittäin erottamattomasti yhteen näiden tietojen luomisen kanssa, ja nämä liigat osallistuvat tähän luomiseen jalkapallosarjojen organisoinnista vastaavina tahoina. Jalkapallosarjan ottelujärjestyksen sisällön kerääminen ei siis edellytä mitään sellaista investointia, joka olisi itsenäinen suhteessa siihen investointiin, jota ottelujärjestykseen sisällytettävien tietojen luominen edellyttää.

Ammattijalkapalloliigojen ei myöskään tarvitse tehdä mitään erityistä ponnistusta tarkistaakseen jalkapallosarjojen otteluita koskevien tietojen paikkansapitävyyden ottelujärjestystä laadittaessa, koska jalkapalloliigat ovat itse mukana luomassa näitä tietoja. Huomattavaa investointia ei merkitse edes se, että ottelujärjestysten sisällön paikkansapitävyys varmistetaan ottelukauden aikana (esimerkiksi jalkapallo-ottelun siirron takia).

Myös jalkapallosarjan ottelujärjestyksen esittäminen on läheisessä yhteydessä ottelujärjestykseen sisältyvien tietojen luomiseen, eikä se edellytä sellaista investointia, joka olisi riippumaton kyseisten tietojen luomisesta.

Tästä seuraa, että **jalkapallosarjan ottelujärjestyksen sisällön kerääminen, varmistaminen tai esittäminen ei merkitse sellaista huomattavaa investointia, jolle olisi annettava tietokantadirektiivissä säädettyä suojaa.**

Hevoskilpailut

Asiassa C-203/02 oli riidatonta, että BHB:n tietokanta, johon hevoskilpailuun hyväksytyjen hevosten luettelot sisältyvät, on tietokantadirektiivissä suojattu tietokanta. Kyse oli siitä, toteuttaako William Hill sui generis -oikeudella kiellettyjä toimia. Yhteisöjen tuomioistuin katsoo, että suojatun tietokannan koko sisällön tai sen olennaisen osan **kopiointi** (tietokannan sisällön siirto tallennusalueelta toiselle) ja **uudelleenkäyttö** (tietokannan sisällön saattaminen yleisön saataville) **edellyttävät tietokannan muodostajan lupaa, vaikka tietokannan muodostaja olisikin mahdollistanut yleisölle pääsyn koko tietokantaansa tai osaan siitä tai antanut tietyille ulkopuoliselle tai tietyille ulkopuolisille luvan levittää tietokantaa yleisölle.**

Tietokannan sisällön "olennaisen osan" käsitteellä tarkoitetaan määrällisesti arvioituna kopioitua ja/tai uudelleenkäytettyä tietomäärää, ja kyseistä käsitettä on arvioitava tietokannan kokonaissisällön määrään nähden. Laadullisesti arvioituna kyseinen käsite viittaa sen investoinnin merkittävyyteen, joka liittyy tietokannan kopioitun ja/tai uudelleenkäytetyn osan keräämiseen, varmistamiseen tai esittämiseen.

Yhteisöjen tuomioistuin toteaa, että voimavarat, jotka BHB käyttää hevoskilpailujen järjestämiseksi kilpailun päivämäärän, kellonajan, paikan ja/tai nimen sekä kilpailuun osallistuvien hevosten määrittämiseen, ovat investointi, joka liittyy BHB:n tietokantaan sisällytettävien aineistojen luomiseen. Yhteisöjen tuomioistuin lisää, että tarkistukset, jotka on tehtävä ennen hevosen kirjaamista kilpailuluetteloon (ja joilla varmistetaan sen henkilön henkilöllisyys, joka ilmoittaa hevosen kilpailuun, hevosen ominaisuudet sekä sen omistajan ja jockeyn henkilöllisyys) tehdään näitä tietoja luotaessa, eikä kyseisiä tarkistuksia voida siis

rinnastaa investointiin, joka liittyy tietokannan sisällön varmistamiseen. Koska **William Hillin kopioimat ja uudelleenkäyttämät aineistot eivät ole edellyttäneet BHB:ltä sellaista investointia, joka olisi riippumaton** niiden luomisen edellyttämistä voimavaroista, kyseiset aineistot **eivät ole BHB:n tietokannan olennainen osa.**

Tietokantadirektiivissä kielletään tietokannan sisällön epäolennaisien osien sellainen luvaton kopiointi ja/tai uudelleenkäyttö, joilla pyritään niiden kumulatiivisen vaikutuksen avulla muodostamaan uudelleen ja/tai saattamaan yleisön saataville ilman tietokannan muodostaneen henkilön lupaa kyseisen tietokannan koko sisältö tai sen olennainen osa ja jotka vahingoittavat siten vakavasti kyseisen henkilön tekemää investointia.

Kopiointi ja uudelleenkäyttö, jotka William Hill jatkuvasti ja järjestelmällisesti suorittaa kunkin järjestettävän kilpailun yhteydessä, kohdistuvat BHB:n tietokannan sisällön epäolennaisiin osiin. On kuitenkin **mahdotonta, että William Hill toimiensa kumulatiivisen vaikutuksen avulla muodostaisi uudelleen ja saattaisi yleisön saataville BHB:n tietokannan koko sisällön tai sen olennaisen osan.** William Hill ei siis vahingoita vakavasti investointia, jonka BHB on tehnyt tämän tietokannan valmistamiseksi.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido yhteisöjen tuomioistuinta.

Tämä lehdistötiedote on saatavissa seuraavilla kielillä: DE, EL, EN, FI, FR, IT, NL ja SV

Tuomion koko teksti on Internetissä

<http://curia.eu.int/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=fi>

Se on tavallisesti luettavissa kello 12:sta (CET) lähtien tuomion julistamispäivänä.

Lisätietoja: Gitte Stadler

Puh. +352 4303 3127, faksi +352 4303 3656